

Z právní praxe.

Přehled rozhodnutí nejvyššího soudu.

A. Ve věcech civilních.

I. Občanské právo.

Pro otázku platnosti manželství jest bez významu, že změna náboženského vyznání před sňatkem, již byl umožněn sňatek s hlediska tehdy platného § 64 obč. zák., se stala jen na oko. (Rozh. ze dne 14. února 1941, Rv II 525/39.)

Nebyl-li ujednáán opak, zaniká smluvní nárok manželčin na výživné, ujednaný při dobrovolném rozvodu, smrtí manželovou. (Rozh. ze dne 14. března 1941, Rv I 1241/40.)

Nárok podle § 167 o. z. vznikne matce dítěte již tím, že jí vzešly útraty v řečeném zákonném ustanovení uvedené, aniž sejde na tom, zda je již zaplatila či nikoliv. — Zaplatila-li je již sama, promlčuje se její nárok na jejich náhradu (§ 1042 o. z.) proti otci dítěte v 30leté promlčecí lhůtě. (Rozh. ze dne 25. dubna 1941, Rv II 602/40.)

Ve sporu proti matce nemůže býti nezletilec zastupován otcem. — Jednáními mezi rodiči a nezletilým dítětem ve smyslu § 271 obč. zák. je rozuměti nejen právní jednání v užším slova smyslu, ale i procesní úkony. — S hlediska § 271 obč. zák. nesejde na tom, zda je tu konkrétní střet zájmů. (Rozh. ze dne 16. května 1941, R II 66/41.)

Rozšíření užívacího práva bytu jest ospravedlněno, je-li vyvoláno přirozenými a obvyklými změnami v domácnosti oprávněného (nemoc, stařecká slabost, zvětšení rodiny a pod.). — Nejde o nepřípustné rozšíření služebnosti užívání, bydlí-li s oprávněnou ze služebnosti její vnuk, který byl jí od malička v její domácnosti vychováván. (Rozh. ze dne 27. května 1941, Rv II 603/40.)

Žalobce, domáhající se zrušení spoluvlastnictví a prodeje věci soudní dražbou (§ 843 obč. zák.), musí v žalobě tvrditi, po případě ve sporu dokázati, že nemůže věc býti reálně rozdělena buď vůbec nebo bez značného znehodnocení; netvrdil-li to, jest žalobu zamítnouti, i když to žalovaný nepopřel. (Rozh. ze dne 4. dubna 1941, Rv I 216/41.)

Předpis § 858 o. z., druhá věta se vztahuje jen na pozemky domovní, nikoliv na otevřená pole, louky, pastviny, lesy a pod. (Rozh. ze dne 11. března 1941, Rv II 592/40.)

Smlouva o rozdělení zákazníků, již se kupitel zavázal zdržeti se dodávání zboží (uzenářského) určitému okruhu zákazníků, není ipso jure nicotná ani kdyby odporovala vládnímu nařízení čís. 206/39 Sb., byla-li uzavřena před účinností řeč. vládního nařízení. — Soudy nemohou ani prejudiciálně ve sporu o neplatnost (nicotnost) smlouvy s hlediska vl. nař. čís. 206/39 Sb. řešiti otázku, zda smlouva odporuje nebo může odporovati ustanovením o opatřeních pro zásobování obyvatelstva po dobu mimořádných poměrů. —

Pokud se nepřičí smlouva s konkurenční doložkou (t. zv. smlouva šněrovací) dobrým mravům. (Rozh. ze dne 15. května 1941, Rv II 513/40.)

Jestliže pronajíjemce žádal při pronajetí bytu od najimatelů kauci, ač tuto před tím od jiných nájemníků nežádal, jde o jednání podle § 1 nař. čís. 175/39 Sb. zakázané a podle § 879 obč. zák. neplatné. — Nerozhodné je, zda smlouva nájemní, v níž pronajímatel žádal složení kauce, byla uzavřena po 20. červnu 1939. — Nárok nájemníka na odečtení kauce od dlužného nájemného se v těchto případech hodí ke kompensaci, třebaž strany smluvily vrácení kauce až při vystěhování. (Rozh. ze dne 3. května 1941, Rv I 5/41.)

I obchod s obilím na stojato podléhá omezením vládního nařízení čís. 137/1934 Sb. (Rozh. ze dne 22. dubna 1941, Rv I 73/41.)

Právní jednání uzavřené peněžním ústavem uvedeným v § 1 vl. nař. čís. 169/33 Sb. s nečlenem, zůstávají platnými, i kdyby nebyla v souhlasu s ustanovením jeho stanov. (Rozh. ze dne 5. února 1941, Rv II 570/40.)

Nejde o smlouvu předběžnou podle § 936 obč. zák., zavázal-li se prodatel cihelny kupiteli, kdyby kupní smlouvou nabyté pozemky neposkytly ke zpracování potřebnou hlinu, prodati k uvedeným účelům další pozemky. — Jde o ujednání tak zvaného opčního práva, které není sice v obecním zákoníku občanském blíže upraveno, ale vžilo se v praxi. (Rozh. ze dne 23. května 1941, Rv I 385/41.)

Piatným titulem nároku ze zápůjčky není dlužní úpis sám o sobě, nýbrž právní jednání, na jehož základě byl dlužní úpis vystaven. — Námitka nevyplacené valuty jest proti dlužnímu úpisu přípustná, i když v něm bylo přijetí valuty potvrzeno a její zaplacení slíbeno. (Rozh. ze dne 5. února 1941, Rv I 1221/40.)

Proti žalobě spolku na zaplacení členských příspěvků a nájemného z najaté mansardy může neplatně vyloučený člen spolku, jde-li o částky žádané za dobu, co byl neplatně ze spolku vyloučen, namítnouti podle § 1052 o. z., že spolek nedostal se své strany povinností, ke kterým byl vůči němu ze stejného poměru zavázán, nelze-li co do členských příspěvků dovésti ze stanov spolku, že by člena spolku stihala povinnost k placení členských příspěvků bez ohledu na to, zda své závazky plní se své strany i spolek. (Rozh. ze dne 26. února 1941, R I 642/40.)

Nájemní smlouva není neplatná jen proto, že byla uzavřena dříve, než byl najatý byt stavebně povolen a schválen (§ 124 stav. řádu pro Čechy) a že nastěhování se do novostavby, k jejímuž obývání nebylo uděleno vrchnostenské povolení, je podle § 386 tr. z. trestně, nevěděli-li nájemník při uzavírání smlouvy o nedostatku povolení. (Rozh. ze dne 3. května 1941, Rv I 1625/40.)

Smlouva, již propůjčeno právo lámat kámen z lomu, vykazuje náležitosti jak smlouvy kupní, tak i smlouvy pachtovní; — nárok na odevzdání pozemku (lomu) po skončení doby oprávnění lámat i kámen spočívá v předpisu § 1109 obč. zák. (Rozh. ze dne 1. dubna 1941, Rv I 136/41.)

Třebas byl žalovaným povolen odklad exekuce nuceným vyklizením bytu podle vl. nař. č. 99/39 Sb. a vl. nař. čís. 44/40 Sb., nevádí předpis § 5 vl. nař. čís. 99/39 Sb., aby bylo rozhodnuto věcně o žalobě na zaplacení nájemného, jestliže v době vnesení rozsudku prvé stolice předpis § 5 vl. nař. čís. 99/39 Sb. již neplatil. (Rozh. ze dne 9. května 1941, R I 74/41.)

Obnovení nájemní smlouvy podle § 1115 obč. zák. — Nevypověditelnost smluvená v nájemní smlouvě zůstává v platnosti i při obnovení smlouvy na všechna další půlletí. — Prodloužení nájemní smlouvy podle § 1115 obč.

zák. je prodloužení na dobu určitou a je proto nájemník oprávněn k návrhu na vydání příkazu k převzetí nájemního předmětu podle § 567 c. ř. s. (Rozh. ze dne 17. dubna 1941, Rv I 263/41.)

Předčasného zrušení nájemní (pachtovní) smlouvy podle § 1118 obč. zák. lze se domáhat žalobou i soudní nebo mimosoudní výpovědí; chce-li však vypovídati, aby byla výpověď prohlášena za účinnou podle § 572 c. ř. s., musí dáti výpověď, byla-li smlouvena výpovědní lhůta, v této lhůtě, jinak ve lhůtě § 560 c. ř. s. předepsané. — Dřívější zrušení nájemní nebo pachtovní smlouvy podle § 1118 obč. zák. nelze podřaditi pod předpis § 567 c. ř. s. (Rozh. ze dne 25. března 1941, Rv I 1530/40.)

Předpis § 1174 obč. zák. nebrání tomu, aby ten, kdo dal druhému peníze, aby je směnili za cizí valutu, nežádal tyto zpět, byť smlouva o směně peněz byla pro zákonný zákaz neplatná, nebylo-li příslušným úřadem vysloveno propadnutí valuty. (Rozh. ze dne 4. února 1941, Rv II 544/40.)

Zanedbal-li nájemce celé vily dohlédnouti na to, zda osoba, pověřená jim domovníckými pracemi, plní řádně též povinnost, uloženou mu § 12 vyhláškou magistrátu hlavního města Prahy z 28. dubna 1903 jako zástupci majitele domu udržovati chodník v řádném stavu, ručí za úraz pádem na kluzkém chodníku, aniž sejde na tom, zda domovník byl nezdatný. (Rozh. ze dne 16. května 1941, Rv I 327/41.)

Význam námitky, že poškozený pojištěnec si škodu (úraz) spoluzavinil, označené žalovaným ve sporu, v němž se na něm nemocenská pojišťovna domáhá nároku podle § 246 zák. o soc. poj. ve znění novely čís. 112/1934 Sb. — Pojišťovna může žádati náhradu dávek, jež sama poskytla, až do výše, pokud poskytnuté dávky nepřesahují odškodňovací nárok poškozené osoby, který jí přísluší proti škůdci se zřetelem na její spoluvinu. (Rozh. ze dne 2. dubna 1941, Rv II 460/40.)

Nezavázal-li se k sypání a čištění chodníku smluvně, neručí vlastník domu za škodu vzniklou z neposypání chodníku, převzatého obcí v Čechách mimo Prahu, a to ani s hlediska §§ 335, 431 tr. z. a ani tehdy, ukládá-li mu tufo povinnost policejní řád, vydaný obcí. (Rozh. ze dne 27. března 1941, R I 665/40.)

V pouhém přestavění silnice (zvýšení a rozšíření její koruny) okresem (ve Slezsku), i když tím vznikla pro majitele domu ležícího při silnici předvídatelná škoda, nelze spatřovati zavinění okresu, pro které by tento za škodu odpovídal. (Rozh. ze dne 6. února 1941, Rv II 447/40.)

I když bylo podle stanov povinností vodního družstva provésti regulační práce tak, aby pozemky při toku ležící byly chráněny od záplav a provedené práce regulační udržovati v řádném stavu, jakož i případné nedostatky odstraňovati, nelze činiti družstvo odpovědným za to, že nečinilo taková opatření a zařízení, aby neškodily pozemkům ani katastrofální povodně. (Rozh. ze dne 4. února 1941, Rv I 1416/40.)

Ustanovení § 1304 obč. zák. platí nejen tam, kde poškozený provozovatel motorového vozidla je sám přímo spoluviněn na události, z níž mu vzešla škoda, nýbrž i tam, kde podle § 52 zák. čís. 81/1935 Sb. nastupuje jeho bezvýhradná odpovědnost za zavinění toho, koho připustil k provozu motorového vozidla a kde tudíž nebyl přímo sám spoluvinníkem. (Rozh. ze dne 20. února 1941, Rv I 1229/40.)

Pokud nešlo ve smlouvě nájemní, v níž ujednáno, že v případě výpovědi najimatelem zaplatí tento pronájemci „odstupné“ (odškodné), o úmluvu o konvenční pokutě podle § 1336 obč. zák., nýbrž o smlouvu sui generis, kte-

rá se blíží úmluvě o odstupném podle § 909 obč. zák.; použití zmírňovacího práva soudcovského tu není na místě. (Rozh. ze dne 13. února 1941, Rv I 1447/40.)

Uznání jest zavazovacím důvodem pouze tehdy, byl-li tu skutečně předcházející nějaký platný zavazovací důvod. — Darovací slib pro případ smrti, bez formy notářského spisu učiněný; nestane se závazným ani nepotomním uznáním se strany dědiců. (Rozh. ze dne 19. dubna 1941, Rv I 142/41.)

Nárok poštovního úředníka vůči straně, která zaplatila méně, než na kolik jí byla vydána potvrzenka, důsledkem čehož byl poštovnímu úředníku předepsán schodek k náhradě, jest posuzovati s hlediska bezdůvodného obohacení. Nezáleží na tom, že úředníku byly k úhradě schodku povoleny úřadem splátky. (Rozh. ze dne 11. února 1941, Rv I 1465/40.)

Splatnost převodního poplatku a počátek lhůty pro promlčení nároku na přednostní uspokojení v případech, kde nebyl vyměřen na základě číselné určené úplaty za prodanou nemovitost, nastává teprve po uplynutí 30denní lhůty od doručení platebního rozkazu. (Rozh. ze dne 13. března 1941, R I 785/40.)

Oprávnění uveřejnění pravoplatný rozsudek přiznané zvítězivší straně podle § 18 zák. proti nekalé soutěži není žalobním nárokem, nýbrž jen důsledkem rozhodnutí o žalobním nároku a nelze proto k němu přihlížeti při stanovení hodnoty sporu; nedosahuje-li hodnota sporu, o níž by měl soud dovolací rozhodnouti, hranice pro přípustnost dovolání, nemůže dovolací soud přezkoumávati ani správnost výroku o oprávnění k uveřejnění rozsudku. — Dovolací soud není vázán oceněním hodnoty předmětu sporu odvolacím soudem, pokud pozůstává předmět sporu v peněžním plnění. (Rozh. ze dne 21. května 1941, Rv I 202/41.)

Směruje-li žaloba z důvodu § 13 c) rozl. zák. proti manželu, splývá pojem „opuštění manžela“ zpravidla s pojmem „opuštění společné domácnosti“. — Proti manželce není však použití tohoto zákonného důvodu vyloučeno ani, když ve společné domácnosti s mužem dosud vůbec nebydla nebo když muž z jakéhokoliv důvodu ze společné domácnosti odešel a manželka se zdráhá jej následovati bez spravedlivé příčiny. (Rozh. ze dne 20. března 1941, Rv I 226/41.)

Zaplatila-li pojišťovna pojistníku na nárok na náhradu škody pouze část po odečtení 10% spoluúčasti a 2% veřej. poplatku, které měl nésti pojistník sám, jest při výpočtu výše nároku, který přešel podle § 62 zák. na pojišťovnu, odečísti řečené položky, které nesl pojistník ze svého. (Rozh. ze dne 7. března 1941, Rv I 153/41.)

Pojistitel může namítnouti vymáhajícímu věřiteli, který zabavil a jemuž byl přikázán k vybrání nárok pojistníkův na zproštění ručení z nastalé pojistné příhody (§ 308 ex. ř.), že pojistník nenabyl nebo pozbyl pro porušení oznamovací povinnosti po nastalé pojistné příhodě nároku na náhradní pohledávku. — Smluvní průpadní doložky v pojistné smlouvě nelze podřaditi pod úmluvy, jež prohlašuje § 55 autom. zák. za bezúčinné. (Rozh. ze dne 6. února 1941, Rv I 1423/40.)

Smlouva zprostředkovatelská není smlouvou o dílo, nýbrž smlouvou svého druhu s prvky smlouvy odvázné. — Neplyne-li opak z okolností, za nichž došlo k sjednání zprostředkovatelské smlouvy, ani z projevu vůle stran, nemá zprostředkovatel nároku na provisi, nebyla-li kupní smlouva

schválena podle vládn. nař. č. 218/38 Sb. příslušným správním úřadem. (Rozh. ze dne 7. března 1941, Rv II 21/41.)

Nabyli-li bývalý stát mezabrané půdy pro pozemkovou reformu směnou podle § 24 přídel. zák. a přidělil-li ji pak jako přídel, řídí se právní poměry třetích osob, zejména věcná práva příslušející těmto třetím osobám ke směnné a poté přidělené půdě, všeobecnými zákonnými předpisy o zániku těchto práv vůči býv. státu, po případě vůči přídelci, a nikoli podle § 31 náhr. zák. (Rozh. ze dne 25. března 1941, Rv I 117/41.)

Vyhláškou ministerstva financí ze dne 25. dubna 1939, čís. 97 Úředního listu nebyla státním pokladničním poukázkám, složeným do vázané úschovy, odňata vlastnost cenných papírů na majitele znějících, ani nebyl jí vydán zákonný zákaz převoditelnosti těchto papírů. (Rozh. ze dne 10. dubna 1941, Rv I 1388/40.)

II. Pracovní právo.

Úmluva obchodního zástupce, který je ve služebním poměru, se zaměstnavatelem v tom smyslu, že bude určitým dnem odhlášen jako zaměstnanec od pensijního a nemocenského pojištění pouze za tím účelem, aby obdržel starobní důchod podle § 20 zák. čís. 26/29 Sb., že se však na jeho služebním poměru — mimo to, že obdrží ušetřené pensijní a nemocenské příspěvky jako plat — ve skutečnosti nic nezmění, je neplatná [§ 916 obč. zák.; § 170, odst. 1, lit. f) a ch) zák. o pens. poj. a § 260, lit. a) a ch) zák. o soc. poj.] a nevzešel z ní žádný nárok zaměstnanci; témuž přísluší nároky jen z původní služební smlouvy. (Rozh. ze dne 3. března 1941, Rv I 1648/40.)

Služební poměr ujednaný na doživotí může býti zrušen každou ze stran z důležitých důvodů podle § 32 zák. č. 154/34 Sb., ač-li nebylo ujednáno, že i předčasné zrušení služebního poměru se může státi jen z určitých stanovených důvodů. — Zaměstnanec, jehož služební poměr byl zaměstnavatelem bez důležitého důvodu předčasně zrušen, se nemůže domáhati žalobou pokračování v pracovním poměru, ani uznání, že propuštění ze služby není po právu a že žalovaný zaměstnavatel je povinen to uznati, nýbrž je toliko oprávněn domáhati se na něm náhrady škody podle § 37 uved. zák. (Rozh. ze dne 4. března 1941, Rv II 565/40.)

Nezruší-li zaměstnavatel pracovní poměr podle §§ 34, 35 zák. čís. 154/34 Sb., ač má podle platných právních předpisů k jeho zrušení důvod, nýbrž dá-li výpověď, potřebuje k výpovědi souhlasu úřadu práce podle vl. nař. čís. 323/39 Sb. — Dodatečného souhlasu úřadu práce jest třeba i k výpovědi, dané po 30. prosinci 1939 sice před účinností vyhlášky ze dne 26. února 1940 (uveřejněné v Úředním listě č. 62/40 ze dne 14. března 1940, jíž ministr sociální a zdravotní správy ustanovil, že předpisy vl. nař. č. 323/39 Sb. se vztahují na výpovědi dané soukromým zaměstnancům uvedeným v § 1 zákona č. 154/34 Sb.), avšak ke dni 1. března 1940 nebo ke dni pozdějšímu. (Rozh. ze dne 27. května 1941, Rv I 308/41.)

Třebas manžel domovnice není ve služebním poměru domovnickém, platí za trvání domovnického poměru i pokud jde o něho, zákaz § 15 zákona č. 82/1920 Sb., že bezplatnost domovnického bytu se nemůže úmluvou ani vyloučiti, ani omeziti; nájemní smlouva o domovnickém bytu, uzavřená za trvání domovnického poměru s manželem domovnice, je nicotná. (Rozh. ze dne 24. března 1941, Rv I 1621/40.)

III. Obchodní právo.

Zásada vyslovená v § 18 (1) zákona o právu původském ze dne 24. listopadu 1926 čís. 218 Sb. platí pro všechny druhy děl literárních a umělec-

kých; k převodu původského práva k dílu na nabyvatele díla podle řečeného zákonného předpisu nestačí konkludentní čin. (Rozh. ze dne 7. května 1941, Rv I 1306/40.)

IV. Civilní řízení sporné.

O nároku na náhradu škody, vyvozované z toho, že se obec nepostarala o bezpečnostní opatření na pozemku, určeném k obecnému používání, nelze rozhodnouti pořadení práva, aniž sejde na tom, zda byl pozemek zapsán v pozemkové knize jako obecní majetek, či zda šlo o obecní (veřejný) statek. (Rozh. ze dne 18. března 1941, R I 87/41.)

Opravné prostředky proti usnesení podle čl. XXXIII. uvoz. zákona k civilnímu řádu soudnímu se řídí předpisy §§ 514 až 528 c. ř. s. a nikoliv posledním odstavcem § 72 c. ř. s. ve znění čl. IV., č. 5 zákona ze dne 16. června 1936, čís. 161 Sb. (Plenární usnesení ze dne 22. února 1941, Pres 522/40.)

Tím, že byla obecná škola zapsána do pozemkové knihy jako vlastnice ji věnovaného pozemku, nenabyla ještě právní osobnosti, nebyly-li dosud splněny podmínky dv. dekr. ze dne 21. května 1841, čís. 541 Sř. z. s. (Rozh. ze dne 9. dubna 1941, R I 603/40.)

Representaci cizozemské společnosti, zapsanou do tuzemského obchodního rejstříku a splnivší podmínky cis. nař. č. 127/1865 ř. z. a 42/1873 ř. z., lze žalovati jen z její činnosti (z činnosti jejích odboček) podniknuté na jejím vyhrazeném území. Pražskou representaci (odbočku) cizozemské společnosti nelze žalovati ze závazku representace sudetské. (Rozh. ze dne 10. února 1941, Rv I 1455/40.)

Proti rozhodnutí soudu druhé stolice v řízení, týkajícím se případů dotčených v §§ 65, 66, 68, 71 a 71a) cřs., není přípustný dovolací rekurs na nejvyšší soud, bez rozdílu, zda jde o vyřízení věcné či formální (odmítnutím opravného prostředku). (Rozh. ze dne 25. března 1941, R II 50/41.)

Náhradní doručení podle §§ 102, 104 c. ř. s. předpokládá, že osoba, jíž má být doručeno, bydlí v místě doručení a nemůže být zastížena ve svém bytě. — Byla-li na podkladě pouhého sdělení, že adresát nastoupil aktivní službu vojenskou, zásilka pro něho určená uložena bez dalšího šetření na poště, nedošlo k platnému doručení zásilký. (Rozh. ze dne 10. února 1941, R I 596/40.)

Žaloba o určení pokrevního původu. — Při žalobě o určení pokrevního původu jde o určení právního poměru podle § 228 c. ř. s. — Žalobu o určení, že žalobkyně nepochází pokrevním původem od muže, který je podle zákona jejím manželským otcem, jest podati proti opatrovníku k obhájení manželského zrození. — Řízení o této žalobě jest provéstí analogicky podle předpisů platných pro odpirání manželskému původu (§ 158, o. z., čl. VI., čís. 1 uv. zák. k c. ř. s.). — Samotnému opatrovníku k obhájení manželského zrození nelze přiznati pasivní legitimaci k žalobě o určení, že žalobkyně pochází pokrevním původem od určité osoby, je-li tato dosud na živu. — O žalobě na určení, pochází-li žalobkyně pokrevním původem od určité osoby, nelze rozhodnouti bez účasti této osoby jako strany ve sporu. (Rozh. ze dne 4. dubna 1941, Rv II 594/40.)

Uložil-li správní úřad obci postavení nové farní budovy jako prozatímní opatření podle § 56 zák. čís. 50/1874 ř. z., má obec neodkladný právní zájem na tom, aby bylo soudem rozhodnuto, že k tomu není, hledíc k obsahu nadační listiny, z níž obročí vyvozuje svůj nárok na to proti obci,

povinna; tato žaloba není omezena žádnou preklusivní lhůtou. (Rozh. ze dne 2. května 1941, Rv II 609/40.)

Je-li tu spor mezi postupníkem a dlužníkem, brání zahájení nového sporu mezi postupitelem a dlužníkem, kterému za trvání právního sporu byla pohledávka recedována, překážka zahájené rozepře. (Rozh. ze dne 5. dubna 1941, R I 739/40.)

V řízení rozlukovém neplatí ustanovení prvního odstavce § 237 c. ř. s. (Rozh. ze dne 23. dubna 1941, Rv I 355/41.)

Byla-li výpověď po podání námitek vzata zpět, nelze s jejím zpětvzetím spojovati účinky zřeknutí se nároku na výpověď, stalo-li se tak v době, kdy vypovídající mohl dáti výpověď znovu k témuž výpovědnímu termínu; může býti proto výpověď vzata v tomto případě zpět jen se souhlasem vypovídáného. (Rozh. ze dne 11. března 1941, R I 139/41.)

Při žalobách na plnění též budoucně splatného výživného nelze žalobu na plnění tohoto nároku zamítnouti jen proto, že žalovaný, popíraje základ žalobního nároku, za sporu zaplatil požadované výživné dospěle do vynešení rozsudku prvé stolice. (Rozh. ze dne 24. dubna 1941, Rv I 137/41.)

Zmatečnost řízení podle § 477, č. 5 c. ř. s., byli-li v odpůřím sporu pro dluh a pro právní jednání otcovo se žalovanými nezletilci zastupováni žalovaní otcovským opatrovníkem. (Rozh. ze dne 8. května 1941, Rv I 1089/40.)

Předpis § 502, odst. 4 c. ř. s. platí jen tehdy, jestliže bylo za podmínek v něm uvedených rozsudkem prvního soudu, vydaným důsledkem zrušujícího a neodporovatelného usnesení odvolacího soudu, rozhodnuto jinak, než jak bylo rozhodnuto v dřívějším rozsudku. (Rozh. ze dne 6. května 1941, Rv I 304/41.)

Nepřípustnost dovolání žalovaného do souhlasných rozsudků nižších soudů, jimiž bylo vyhověno žalobě více žalobců na zaplacení částky, převyšující sice částku 7.000 K, avšak hledíc k počtu žalobců byl těmto podle rozsudku přiznán z nich jen zlomek celkové částky na něho vypadající a nepřevyšující částku 7.000 K. (Rozh. ze dne 16. dubna 1941, Rv I 138/41.)

Odmítnutí stížnosti proti zrušovacímu usnesení odvolacího soudu, navrhuje-li se v ní zrušení napadeného usnesení a obnovení rozsudku prvního soudu v celém rozsahu. (Rozh. ze dne 20. května 1941, R I 148/41.)

Lze-li již na základě pravoplatné mimosoudní výpovědi vyhovující podmínek § 565, odstavec třetí a čtvrtý c. ř. s. a § 1, čís. 18 ex. ř. dosíci povolení exekuce vyklizením a, není-li mezi stranami diferencí ohledně vyklizení a zpětvzetí najatého předmětu, jest žaloba podle § 567 (4) c. ř. s. nadbytečná a nepřijatelná. (Rozh. ze dne 9. května 1941, Rv I 360/41.)

Náhradní nárok podle syndikátního zákona nelze uplatňovati proti soudcovským úředníkům, rozhodnuvším kolegiálně, dokud žalobce nenabyl trestním řízením proti nim zavedeným vědomosti o jejich hlasování. — Žalobce musí již v žalobě uvésti ohledně každého člena senátu, na němž se domáhá náhrady škody, že tento člen hlasoval pro rozhodnutí neb opatření, z něhož je vyvozován náhradní nárok a že nabyl trestním řízením vědomosti o tom, že žalovaný člen senátu tak hlasoval. Nevyhovuje-li žaloba proti soudcovským úředníkům, vyvozovaná z rozhodnutí neb opatření senátního, těmto náležitostem, jest jí a limine odmítnouti. (Rozh. ze dne 11. března 1941, R II 254/40.)

V otázce, zda věc podléhá příslušnosti protektorátních soudů nebo ně-

meckých soudů v Protektorátě, jest dovolací rekurs přípustný. (Rozh. ze dne 16. dubna 1941, R I 77/41.)

Nejde-li v nesporných věcech o některý z výjimečných případů § 7 druhého nař. o výkonu soud. v Protektorátu Čechy a Morava, dopadá všeobecný předpis § 1, č. 3 prvního nařízení. — Z něho se podává, že v otázce pravomoci německých soudů státní příslušnost určitého účastníka řízení sama o sobě nerozhoduje, ale že jest rozhodná jen tehdy, má-li podle předpisů německého práva za následek, že by se mělo v konkrétním případě užítí práva onoho státu, jehož příslušníkem jest tato osoba. — Tomu tak není, jde-li o řízení o odhad nemovitosti za účelem vyměření dávky z přírůstku hodnoty z nemovitosti. (Rozh. ze dne 2. dubna 1941, R II 53/41.)

Do rozhodnutí odvolacího soudu, jímž nebylo vyhověno návrhu na přerušení řízení podle § 1 vládn. nař. čís. 251/40 Sb., je rekurs přípustný. (Rozh. ze dne 26. března 1941, R I 160/41.)

Právní povaha substituta ustanoveného dekretem výboru advokátní komory podle § 28, lit. h) adv. ř. advokátovi, jemuž bylo zatím zastaveno provozování advokacie (§ 17 disc. statutu). — Vystupuje-li takovýto substitut jako zástupce klientů bez plné moci tam, kde hrozí nebezpečí z prodlení, není v poměru ke klientům plnomocníkem, nýbrž jednatelem bez příkazu. V mezích tohoto omezení má však substitut všechna práva i povinnosti náměstka advokáta, jemuž je ustanoven, pokud jde o správu kanceláře, právě tak, jako by jej advokát, který pozbyl oprávnění vykonávat advokacii, sám ustanovil. Advokát, jemuž byl substitut ustanoven, je povinen hradit mu práce a náklady, které z jeho omezené činnosti vznikly. (Rozh. ze dne 2. května 1941, R II 4/41.)

V. Nesporné řízení.

Úmluvy manželů při rozvodu nebo rozluce manželství o výchově dětí jsou pro opatrovnícký soud nezávazny, třeba se v mezičase nezmění poměry, vzhledem k nimž byla úmluva svého času soudem schválena; tato zásada platí i pro pozdější úmluvy manželů o výchově dětí. (Rozh. ze dne 15. dubna 1941, R I 256/41.)

Není nezákonností, nevyhověly-li nižší soudy žádosti jednoho z manželů, aby byly s ním předsevzaty smírní pokusy (§ 27 rozl. zák.) odděleně a u jiného soudu, než rozvodového. (Rozh. ze dne 28. května 1941, R II 96/41.)

Jest nezákonností, povolily-li nižší soudy rozlukou podle § 17 rozl. zák. na základě rozsudku, jímž byl vysloven rozvod pro cizoložství žalovaného manžela, aniž zkoumaly, nebyl-li tento rozlukový důvod v době podání žaloby o rozvod podle § 14 a) rozl. zák. promlčen. (Rozh. ze dne 29. dubna 1941, R II 55/41.)

Nepříčí se jasnému a nepochybnému znění zákona, odepřely-li nižší soudy udělit souhlas k žádosti matky nemanželského dítěte o jeho legitimaci podle § 162 o. z. s účinky § 753 o. z. (proti ascendentům nem. otce). — Rozhodnutí o tom, zda se uděluje či odpírá souhlas se žádostí za legitimaci dítěte podle § 162 obč. zák., přísluší soudům. (Rozh. ze dne 13. února 1941, R I 24/41.)

Odloučení pozůstalosti od jmění dědicova řídí se v otázce příslušnosti, řízení a výkonu, zejména co do správy pozůstalosti separačním opatrovníkem, zásadně předpisy občanského zákoníka, nesporného patentu a zákona čís. 100/1931 Sb. a jen podpůrně předpisy, na něž odkazuje článek XXVII. uvoz. zák. k ex. ř. — Náklady separačního opatrovníka jdou podle před-

pisů občanského zákoníka na vrub pozůstalosti. (Plenární rozhodnutí ze dne 15. března 1941, Pres 161/40.)

Rozhodl-li se poručenský soud, ať ze své iniciativy či z podnětu osoby pečující o osobu soudem chráněnou, učiniti návrh na potrestání podle § 8 zák. čís. 4/1931 Sb., není ten, proti němuž se návrh na potrestání činí, oprávněn napadatí toto rozhodnutí poručenského soudu rekurssem. (Rozh. ze dne 6. února 1941, R II 260/40.)

Nemanželská matka dítěte je účastnicí řízení, v němž se rozhoduje o alimentární povinnosti nemanželského otce a je oprávněna k rekursu do rozhodnutí o této. (Rozh. ze dne 21. května 1941, R II 75/41.)

Do usnesení poručenského soudu, jímž nebyl udělen souhlas k tomu, aby byla dítěti odebrána krev za účelem provedení důkazu krevní zkouškou ke sporu o uznání nemanželského otcovství, není v tomto sporu žalovaný oprávněn k rekursu. (Rozh. ze dne 8. května 1941, R II 42/41.)

Závazek nabyvatele nemovitosti plniti břemena na nemovitosti váznoucí zaniká teprve pravoplatným jich výmazem. — Účinky materiální právní moci pravoplatného usnesení (v knihovnických věcech) nastávají ex tunc, t. j. ke dni rozhodnutí první stolice. (Rozh. ze dne 16. května 1941, R II 225/40.)

Knihovní zajištění valorisační doložky. — Uložil-li zůstavitel v posledním dědici nejen knihovní zajištění peněžitého odkazu na všech nemovitostech příslušejících do pozůstalosti, nýbrž ustanovil-li mimo to, že peněžitý odkaz má míti v době své splatnosti hodnotu podle poměru k ceně ryzího zlata v den zůstavitelova úmrtí, má odkazovník právní nárok a dědic právní povinnost ke knihovnímu zajištění i uvedené valorisační doložky do určité výše (§ 14 knih. zák.). (Rozh. ze dne 20. března 1941, Rv I 681/40.)

Židovský člen nepozbývá členství v družstvu (stavební družstvo, zaps. spol. s ruč. obmezeným) automaticky na základě § 4 vlád. nař. č. 136/40 Sb., nýbrž je třeba formálního vylučovacího aktu. (Rozh. ze dne 3. dubna 1941, Rv I 256/41.)

VI. Exekuční řízení.

Lze se domáhati současně zajišťovací exekuce záznamem práva zástavního a vnučenou správou. — Není zapotřebí, aby v exekučním návrhu kumulace více zajišťovacích prostředků zvlášť byla odůvodňována. (Rozh. ze dne 5. března 1941, R I 790/40.)

Základem výroku soudu o výši náhrady podle § 5 zák. čís. 329/21 Sb. jest pravoplatný nálezh dohlédacího úřadu. Byl-li jeho výrok zrušen nejvyšším správním soudem, není tu již tohoto základu. Rozsudek soudu o výši této náhrady zůstává sice dále formálně titulem exekučním, může mu však býti s úspěchem odporováno žalobou podle § 39, č. 5 ex. ř. (Rozh. ze dne 20. února 1941, Rv II 631/40.)

Zavedením vnučené správy nemovitosti neztrácí dlužník oprávnění ke sporům, zahájeným před zavedením vnučené správy. (Rozh. ze dne 31. března 1941, R I 479/40.)

Za platnosti nař. čís. 175/39 (zákaz zvýšení cen) jest pokládati za nejvyššího podatele toho, kdo učinil nejprve nejvyšší přípustné podání. — Učinilo-li více podatelů současně nejvyšší přípustné podání, jest rozhodnouti losem, které osobě bude udělen příklep. (Rozh. ze dne 8. května 1941, R II 12/41.)

Ve smyslu vlád. nař. čís. 175/39 jest posouditi, zda učiněné podání je ještě takové, že by se bylo dalo očekávati také při dražbě, konané do 20.

června 1939. — Odhadní hodnota ke dni 20. června 1939 sama o sobě nemůže býti jediným měřítkem přípustnosti učiněného podání podle vlád. nař. č. 175/39. (Rozh. ze dne 19. března 1941, R I 54/41.)

Bernímu úřadu nelze ukládati, aby v přihlášce k rozvrhovému roku v dražebním řízení uvedl a osvědčil, jakým způsobem platby, konané vnučeným správcem z výtěžků vnučené správy na daně, přihlášené k rozvrhovému roku vyúčtoval (upotřebil). — Stalo-li se v rozvrhovém řízení vzhledem k podanému odporu sporným, zda přihlášená pohledávka byla zaplácena platbami konanými vnučeným správcem z výtěžků vnučené správy, nelze otázku, na které daňové nedoplatky byly nebo měly býti v konkrétním případě zaúčtovány splátky konané vnučeným správcem z výtěžků vnučené správy, řešiti exekučnímu soudu v řízení rozvrhovém, nýbrž je odporovatele s jeho odporem poukázati na pořad správní. (Rozh. ze dne 12. března 1941, R I 69/41.)

I tenkrát, přísluší-li zástavnímu věřiteli proti dlužníku úroky starší tři let pro přetržení jich promlčení, mohou býti podle § 216, druhý odstavec ex. ř. v pořadí jistiny přikázány vždy jen tříleté úroky, počítajíc ode dne udělení příklepu. — Smluvené a knihovné vložené úroky z prodlení (úroky z úroků) mají v rozvrhovém řízení stejnou přednost s jistinou jen potud, pokud se vztahují na úrokové splátky, zadrželé za poslední tři léta, počítajíc zpět od udělení příklepu. (Rozh. ze dne 15. května 1941, R I 759/40.)

Při rozvrhu podle § 285 ex. ř. nelze užiti obdobné předpisů §§ 210 a 211 ex. ř. — K nárokům vymáhajících věřitelů, na jejichž návrh byla povolena exekuce zabavením a přikázáním k vybrání pohledávky, která pak byla složena k soudu exekučnímu, je při rozvrhu pohledávky, složené poddlužníkem podle § 395, odst. 1 zák. o přímých daních, nebylo-li přikázání k vybrání oné pohledávky zrušeno, přihlížeti z moci úřední a tehdy, když své nároky nepřihlásili k rozvrhovému roku: — Soud, rozhodující o rozvrhu částky, složené podle § 395 odst. 1 zák. o přímých daních na daňovou pohledávku vymáhanou berní exekucí není oprávněn přezkoumávati, zda daňové nedoplatky, vymáhané berní exekucí, jsou po právu platné či nikoliv. (Rozh. ze dne 3. března 1941, R I 664/40.)

Kdy lze vésti exekuci na regresní pohledávku dlužníkovu, mající svůj důvod v tom, že pohledávka, zajištěná zástavním právem i na cizích nemovitostech bude celá uspokojena ze jmění povinného (nárok z t. zv. rozvrhového postihu). (Rozh. ze dne 24. března 1941, R I 68/41.)

Má-li býti pracovní důchod za dobu až do 31. prosince 1941 výjimečně postižen podle dosud platných zákonných ustanovení (§ 14 nař. z 30. října 1940, č. 49 Věst. ř. prot.), musí býti okolnosti, pro použití tohoto předpisu rozhodné, tvrzeny již v návrhu exekučním. (Rozh. ze dne 2. dubna 1941, R I 60/41.)

VII. Řízení konkursní a vyrovnací.

Dědic, který se přihlásil k pozůstalosti s dobrodiním inventáře, nemá pro obor soukromého práva povinnosti navrhnouti konkurs pozůstalosti. (Rozh. ze dne 28. února 1941, Rv II 533/40.)

Správce konkursní podstaty je povinen přihlásiti k rozvrhu výtěžků zvláštní podstaty i ony výdaje, týkající se rozdělované podstaty, třebaž je zaplatil ve smyslu § 126 konk. ř. z výtěžku jiných podstat, tedy po případě i z podstaty společné pokud jich zapravení bylo oddělným věřitelům ku prospěchu. (Rozh. ze dne 21. května 1941, R I 262/41.)

Zůstal-li zemědělský vyrovnací dlužník v prodlení s placením vyrovná-

cích kvot, má oddělný věřitel, pro jehož pohledávku zatím částečně zaniklo zástavní právo v důsledku pravoplatného určení stavu břemen podle § 9 čís. 1, 9, 10 zemědělského vyrovnacího řádu, právo požadovati vyrovnací kvotu nejen z části pohledávky odděleným právem nekryté, nýbrž i z té části pohledávky, pro niž zůstalo zástavní právo nedotčeno. (Rozh. ze dne 10. dubna 1941, R I 88/41.)

Žaloba knihovního věřitele, aby bylo určeno, že poznámka, k níž došlo u knihovních pohledávek žalobcových z podnětu zemědělského vyrovnacího řízení žalovaných, zaniká a může být vymazána, není přípustná. (Rozh. ze dne 6. března 1941, Rv I 1485/40.)

Předpis § 26 vl. nař. čís. 76/36 Sb. jest rázu velícího; souhlas vyrovnacího soudu se zcizením dlužnickových nemovitostí jest vykázan v žádosti o knihovní zápis zcizení nemovitostí. (Rozh. ze dne 28. února 1941, R I 61/41.)

B. Ve věcech trestních a kárných.

I. Trestní zákony.

K pojmu pomocníka ve smyslu § 5 tr. zák. — Záleží-li pomocníková činnost v úmyslném opatření prostředků, je třeba, aby pomocník odevzdal pachateli prostředek před spácháním činu, věda o jeho zlém úmyslu a čině to proto, aby byl tento zlý úmysl uskutečněn. — Není třeba, aby měl v době pomoci do všech podrobností přesnou představu o zločinu zamýšleném přímým pachatelem, zejména co do jeho předmětu, rozsahu, místa a času. — Stačí, že si jej představuje v hlavních rysech, opodstatňujících určitou trestnou skutkovou podstatu, věda, že bude přímým pachatelem poškozen statek, který je z druhu právních statků chráněných trestním zákonem, jednáním (opominutím), které je z druhu jednání (opominutí) stíhaných trestním zákonem. (Rozh. z 10. března 1941, Zm II 44/41.)

Návodce nemusí určovati do všech podrobností zlý skutek, k němuž navádí; stačí i všeobecné vybičnutí k trestné činnosti určitého druhu; musí však před činem vědět, že jde o určitý trestný čin. (Rozh. z 24. května 1941, Zm II 404/40.)

Pojem nebezpečné pohružky podle § 81 tr. zák. je týž, jako pojem pohružky podle § 98, písm. b) tr. zák. — Patří sem nejen pohružka ublížením na životě a zdraví, nýbrž i na svobodě, cti a majetku. — Vyhrůžce, že pachatel zařídí u úřadu, aby byl ohrožený ostráňen ze svého úředního místa, neodnímá schopnost vzbuditi důvodnou obavu okolností, že se ohrožený nemusel obávat nepřijemností, konal-li řádně svoji službu. (Rozh. z 24. února 1941, Zm I 497/40.)

K otázce počátku úředního úkonu (§ 81 tr. zák.): Služební výkon berního vykonavatele nutno spatřovati již v tom, že sleduje dlužníka opouštějícího budovu berního úřadu, aby u něho hned před budovou provedl kapesní zájem, a že si tím zajišťuje jeho osobu. (Rozh. z 24. března 1941, Zm II 300/40.)

Předpis § 82, druhá věta tr. zák. nevyžaduje u odporu se zbraní, aby byl použitou zbraní někdo zraněn. — Poranění uvedené dále v tomto zákonném ustanovení nemusí býti způsobeno zbraní. — Jde o souběh zločinu podle § 81 tr. zák. s přestupkem podle § 431 tr. zák., házel-li pachatel po úředních osobách předměty v úmyslu zmařiti jejich úřední úkon, ač věděl, že jsou v jejich blízkosti i jiné osoby a že tím ohrožuje jejich tělesnou bezpečnost. (Rozh. z 11. března 1941, Zm I 121/41.)

Okradený je oprávněn zadržeti a předvésti na obecní úřad osobu, kterou přistihl při krádeži na svém poli. (Rozh. z 31. března 1941, Zm I 653/40.)

V uzavření v místnosti spatřuje zákon nejtypičtější a nejintenzivnější způsob omezování osobní svobody. — Takové uzavření proto naplňuje skutkovou podstatu zločinu podle § 93 tr. zák., i když trvalo jen krátce, pokud nebylo zcela pomíjející. — Nezáviselo-li vyproštění uzavřené osoby ani na její vůli, ani na pachatelově jednání, je nerozhodné, že si uzavřená osoba byla vědoma možnosti, že její uzavření potrvá krátce. (Rozh. z 25. března 1941, Zm I 657/40.)

Nebezpečným člověkem ve smyslu § 93 tr. zák. je každý, kdo podniká protiprávní útok na tělesnou bezpečnost, svobodu nebo majetek jiného. — Nezáleží na tom, zda může být zadržena osoba pro svůj čin stíhána (nedospělé dítě). — Je zločinem podle § 93 tr. zák., překročí-li pachatel při zákroku proti nebezpečné osobě meze nezbytné potřeby co do vhodnosti a nezbytnosti prostředků. (Rozh. z 25. března 1941, Zm I 649/40.)

Jednal-li pachatel v úmyslu vynutiti na ohroženém nějaké plnění, nutno jeho čin posuzovati pouze s hlediska ustanovení § 98 tr. zák. — Použije-li pachatel k vynucení plnění prostředku, na nějž mu zákon nedává právo, dopouští se zločinu podle § 98 tr. zák., i když jednal v domnění, že má nárok na vynucované plnění. — Ke skutkové podstatě zločinu podle § 98, písm. b) a § 99 tr. zák. se nevyžaduje, aby vyhrůžka skutečně vzbudila v ohroženém důvodnou obavu. Stačí, že k tomu byla objektivně způsobilá. (Rozh. z 26. února 1941, Zm II 399/40.)

Pachatel, který přiměje sedmileté děvče k dopuštění soulože (pokusu soulože) nebezpečnou vyhrůžkou, dopouští se zločinu podle § 125 tr. zák. (§§ 8, 125 tr. zák.), nikoliv podle § 127 tr. zák. (§§ 8, 127 tr. zák.), § 98, písm. b) tr. zák. a § 132 III tr. zák. — O absolutně nezpůsobilý pokus zločinu podle §§ 8, 125 tr. zák. na sedmiletém děvčeti jde jen tehdy, nemohla-li by na něm býti vykonána soulož za žádných okolností. (Rozh. z 26. dubna 1941, Zm I 109/41.)

S hlediska skutkové podstaty zločinu těžkého poškození na těle podle § 153 tr. zák., spáchaného na veřejném úředníkovi pro výkon jeho povolání, je nerozhodné, zda poškozený úředník vykonával v době činu své povolání, či nikoliv. — Městský polní hlídač je veřejným úředníkem ve smyslu § 153 tr. zák. (Rozh. ze 17. května 1941, Zm I 74/41.)

Zásady druhého odstavce § 157 tr. zák. nelze analogicky užítí, jde-li o poškození na těle, které je zločinem jen podle § 153 tr. zák. (Rozh. z 22. května 1941, Zm II 112/41.)

Při zkoumání otázky, zakládá-li čin obžalovaného podle hodnoty odcizených plodin skutkovou podstatu přestupku (zločinu) krádeže nebo pouze přestupku podle § 1 vládního nařízení č. 404/1940 Sb., nutno užítí sčítací zásady podle § 173 tr. zák. (Rozh. ze 17. dubna 1941, Zm I 218/41.)

K rozlišení krádeže od přestupku podle § 1 vládního nařízení č. 404/1940 Sb. (o ochraně nesklizené úrody): — Odcizení nesklizených polních plodin lze ode dne 25. listopadu 1940 podřaditi ustanovením trestního zákona o krádeži jen, převyšuje-li cena odcizených nesklizených plodin 100 K nebo je-li čin bez ohledu na cenu kvalifikován za zločin. — Plodinami nesklizenými s pozemků rozumí předpis § 1 vládního nařízení č. 404/1940 Sb. plodiny, které v době pachatelova činu byly ještě na pozemku, bez ohledu na to, zda od něho dosud nebyly odděleny nebo zda je již od něho vlastník oddělil. (Rozh. ze 17. dubna 1941, Zm I 191/41.)

Jde o nedokonanou krádež, nepodařilo-li se zaměstnanci vynésti ze závodu zboží, které si tam připravil do kufříku, ježto zaměstnavatel včas odkryl jeho čin. — U nedokonané krádeže jest účinná lítost vyloučena. (Rozh. z 24. května 1941, Zm I 103/41.)

Sčítací zásada stanovená v § 173 tr. zák. platí obdobně u všech majetkových deliktů, u nichž má hodnota věci nebo velikost škody význam pro kvalifikaci činu nebo pro trestní sazbu. — U podvodu (§ 203 tr. zák.) je lhostejno pro otázku sčítání škody, zda šlo o škodu skutečně způsobenou neb o škodu pouze zamýšlenou. (Rozh. z 18. února 1941, Zm I 589/40.)

Krádež ve společnosti podle § 174 II, písm. a) tr. zák. předpokládá vědomé, společným zlým úmyslem nesené spolupůsobení několika osob při samém provádění krádeže. — Takovýmto spolupůsobením je i činnost toho, kdo na místě činu přijímá a odnáší věc, kterou jiný pachatel uchopil a jemu odevzdal. — Krádež, kterou spáchala na zaměstnavateli obchodní manipulátka, podléhá ustanovení § 176 II, písm. c) tr. zák. (Rozh. z 8. dubna 1941, Zm I 65/41.)

Ustanovení § 176 II, písm. a) tr. zák. předpokládá, že byl obžalovaný nejen dvakrát pro krádež odsouzen, nýbrž že byl trest v obou případech skutečně — byť i jen částečně — vykonán. (Rozh. z 26. března 1941, Zm I 130/41.)

Jen u přivlastnění (nikoliv i u zadržení) svěřených peněz může býti skutková podstata zpronevěry vyloučena tím, že má pachatel po ruce prostředky, z nichž může kdykoliv dodatečně vyhověti příkazu co do svěřených peněz. — Zadržení ve smyslu § 183 tr. zák. naopak předpokládá, že má pachatel svěřenou věc ještě ve své disposiční moci. (Rozh. ze 7. března 1941, Zm I 604/40.)

Ke skutkové podstatě zpronevěry není třeba úmyslu způsobiti majiteli svěřené věci škodu na majetku. — Pachatel si nezjedná beztrestnost již tím, že za zpronevěřenou nezastupitelnou věc, kterou mu svěřitel prodal s výhradou vlastnického práva, koupí jinou věc, hodnotnější, a chová ji k dispozici jako záruku svěřitelovy pohledávky, jsa ochoten ji svěřiteli odevzdati do vlastnictví. — Při zpronevěře nezastupitelné věci nemůže býti pachatelovo vědomí o hmotné protiprávnosti přivlastnění vyloučeno tím, že má pachatel již v době svémocí po ruce rovnocennou a stejnorodou úhradu. (Rozh. z 30. dubna 1941, Zm II 368/40.)

Činnost toho, kdo pro pachatele krádeže prodá odcizenou věc, není sice jejím převedením na sebe, je však jejím zašantročením. (Rozh. ze 17. února 1941, Zm I 410/40.)

Podílníkovi podle § 186, písm. a) tr. zák. musí býti známo, že právě ta jednotlivá krádež, z níž pochází věc, kterou na sebe převádí, je krádež zločinná. — Nestačí, že jednotlivé krádeže, na nichž byl podílníkem, tvoří zločin jen proto, že byla podle § 173 tr. zák. sečtena cena věcí při nich odcizených, nepřesahující u žádné z nich částku 2.000 K, a že (na rozdíl od skutkové podstaty podle § 186, písm. b) tr. zák.) úhrnná cena věcí, které z nich obžalovaný převedl na sebe nebo prošantročil, přesahuje 2.000 K. — Okolnost, že je tento zločin krádeže mimo to kvalifikován i podle § 176 II, písm. a) tr. zák., nečiní podílníka trestným podle § 186, písm. a) tr. zák. (Rozh. z 29. dubna 1941, Zm I 158/41.)

§§ 187, 188 tr. zák. — Není třeba, aby vrchnost měla o pachatelově provinění důkaz, stačící k jeho usvědčení. Stačí, že má proti pachateli podezření, třeba jen vzdálené. Provinění nutno považovati za známé vrchnosti, byl-li jí pachatel udán (označen). (Rozh. z 26. února 1941, Zm II 10/41.)

Nejde o účinnou lítost podle § 187 tr. zák., vrátí-li zloděj odcizenou věc proto, že byl přistižen při krádeži a že mu nic jiného nezbývalo. (Rozh. z 31. března 1941, Zm I 653/40.)

Věc zapomenutou nelze pokládati za ztracenou, ví-li její majitel, kde ji zapomněl. — Jde o krádež, nikoli o podvod podle §§ 197, 201, písm. c) tr. zák., přisvojil-li si pachatel věc, zapomenutou cestujícím v železničním voze. — Podvod podle §§ 197, 201, písm. c) tr. zák. je dokonán již tím, že si pachatel věc přivlastní (projeví úmysl nakládati s ní jako s vlastní). (Rozh. z 11. března 1941, Nd II 43/40.)

Jde o pokus zločinu podvodu podle §§ 8, 197, 199, písm. a) tr. zák., nikoliv o beztrestné přípravné jednání, napsal-li pachatel ve věznicí moták obsahující svádění ke krivému svědectví a adresovaný sváděnému, a byl-li u něho tento moták při prohlídce zabaven dříve, než jej mohl dopravit z věznice ven. (Rozh. ze 7. dubna 1941, Zm I 579/40.)

Listiny, vydané Odbornou skupinou přádelen bavlny v oboru její působnosti, jsou veřejnými listinami ve smyslu § 199, písm. d) tr. zák. — Je zločinem padělání veřejné listiny podle § 199, písm. d) tr. zák., zfalšoval-li pachatel povolení na dodání příze, vydané Odbornou skupinou přádelen bavlny, aby mu na ně poukázané firmy dodaly více zboží k továrnímu zpracování, než na jaké znělo povolení. — Nesejde na tom, zda si tím chtěl neoprávněně zvýšiti celoroční příděl, či zda chtěl získané vyšší množství vyrovnati v příštích měsících, nebo zda by v nich bylo stejně samočinně vyrovnáno. — Nezáleží též na tom, zda byly nebo mohly býti poškozeny jiné průmyslové podniky stejného oboru. (Rozh. z 19. února 1941, Zm I 625/40.)

Zločin podvodu podle § 199, písm. b) tr. zák. předpokládá, že pachatel uplatňuje vůči klamanému úřední autoritu, chtěje ho tím pohnouti, aby vyhověl jeho vůli jako domnělé vůli vrchnosti, a že tím v klamaném vyvolává mylnou představu, že vyhovuje úřednímu příkazu, učiní-li to, co na něm pachatel žádá. — Jest obecným podvodem, vydává-li se pachatel za veřejného úředníka jen, aby tím v klamaném vyvolal představu, že je osobou hodnou důvěry a schopnou úvěru, a aby na něm vylákal zápůjčku. (Rozh. z 10. března 1941, Zm I 647/40.)

Je paděláním veřejné listiny podle § 199, písm. d) tr. zák., dal-li pachatel neplatné (prošlé) veřejné listině (železničnímu měsíčnímu lístku) vzhled platné veřejné listiny tím, že změnil datum její platnosti, a použil-li ji k oklamání v době, na kterou ji padělal. (Rozh. ze 7. dubna 1941, Zm II 76/41.)

K podvodu ze zvyku (§ 203 tr. zák., případ třetí) není třeba, aby byl pachatel již dvakrát trestán pro zločin podvodu, stačí, že má soud při vyměřování trestu za zločin podvodu podklad pro závěr, že si pachatel vzal provozování podvodů ve zvyk. — Tomu je tak tehdy, dopouští-li se pachatel podvodů častěji, takže se tím projevuje jeho povahová náchylnost, již se poddává i bez zvláštní příčiny a příležitosti. (Rozh. z 10. května 1941, Zm II 165/41.)

Skutková podstata zločinu krivého obvinění podle § 209 tr. zák. nevyžaduje, aby pachatel jednal (jedině) za tím účelem, aby jiného obvinil ze zločinu. — Stačí, že si představil, že svým jednáním obviňuje jiného pro vymyšlený zločin, a že se pro něho přesto rozhodl. Při tom je nerozhodné, že si snad — z neznalosti zákona — neuvědomil, že skutek, který krivě tvrdí, je podle trestního zákona zločinem, nebo že se sám dopouští trestného činu. — Pachatele neomlouvá, že se svým jednáním bránil proti odsouzení

politickým úřadem, které pokládal za nespravedlivé. (Rozh. z 3. května 1941, Zm I 501/40.)

Ustanovení § 320, písm. e) tr. zák. se vztahuje pouze na případy, v nichž někdo učinil úřadu falešné údaje o své osobě. — Učinil-li však úřadu falešné údaje o jiné osobě, nutno jeho čin, pokud nezakládá skutkovou podstatu zločinu podle § 214 tr. zák. nebo přestupku podle § 307 tr. zák., posuzovati s hlediska obecného ustanovení o podvodu. (Rozh. ze 17. března 1941, Zm II 390/40.)

Spatří-li řidič motorového vozidla, že si u silnice hrají malé děti, musí počítati s možností, že mu některé z nich vběhne do cesty, a voliti proto takovou rychlost, aby byl kdykoliv připraven na takovou nenadálou překážku a mohl zabrániti nehodě, třeba i zastavením vozidla. — Ani převážné zavinění poškozeného dítěte, pokud se týče jeho matky, ho nezbavuje viny. (Rozh. z 28. února 1941, Zm II 346/40.)

Byl-li si řidič pouliční elektrické dráhy vědom nebezpečí, jež bylo spojeno s jeho činem neb opominutím pro život, zdraví nebo tělesnou bezpečnost lidí (zavinění vědomě), není třeba uvažovati o tom, zda bylo toto nebezpečí seznatelné průměrnému řidiči. Toho je třeba pouze při zavinění nevědomém. (Rozh. z 10. března 1941, Zm I 675/40.)

Podnikatel kamenolomu splní svoji povinnost opatřiti dělníky ohrožené štěpinami, ochrannými brýlemi (§ 46 nař. ze dne 29. května 1908, čís. 116 ř. z.) tím, že jim je dá k dispozici jako součást jejich pracovního výstroje, aby jich mohli použítí při práci ohrožující jejich zrak. — Není třeba, aby je donucoval k jejich skutečnému používání. — Nezabránění výsledku je bezprávné jen tam, kde má někdo povinnost, aby zmařil výsledek. Nelze-li takovou povinnost vyvoditi ze zákona, může o ní býti uvažováno jen podle zásady, že ten, kdo svým jednáním způsobil nebezpečí poruchy právního statku, je povinen zabrániti poruše. (Rozh. ze 17. března 1941, Zm I 637/40.)

K § 335 tr. zák. Obec není podle §§ 35, 28, odst. 2, bod 3 českého obecního zřízení oprávněna uložiti s trestní sankcí majitelům domů, aby před svým domem očistili od sněhu chodník, který byl obci převzat jako součást veřejné obecní komunikace. — Uloží-li jim to — obecním policejním řádem — nelze z toho vyvoditi povinnost, založenou na platném předpisu. — Při tom nezáleží na tom, že byl uvedený policejní řád schválen obecním zastupitelstvem a nadřízeným úřadem, ani na tom, zda se majitel domu mohl proti němu odvolati. — Ani v tom, že se majitel domu podrobil takovému příkazu jednotlivými úkony, nelze spatřovati převzetí trvalé povinnosti smlouvou mlčky uzavřenou. — K trestnosti opominutí nestačí, že je podle objektivního úsudku nebezpečné podle přirozených, každému seznatelných následků, nýbrž je třeba, aby bylo nad to bezprávné. — Nezabránění výsledku je bezprávné jen u toho, kdo má povinnost, aby výsledek zamezil, nebo kdo je povinen zabrániti poruše právního statku, jejíž nebezpečí způsobil svým jednáním. (Rozh. z 24. března 1941, Zm I 355/40.)

Je-li domovníkova povinnost čistiti chodník před domem založena jen smlouvou uzavřenou mezi ním a majitelem domu, nemůže býti její rozsah, pokud je rozhodný pro trestní odpovědnost podle § 335 tr. zák. širší než rozsah povinnosti majitele domu, který na něho svoji povinnost přenesl. (Rozh. z 24. března 1941, Zm II 219/40.)

Ustanovení, že má chodec používatí chodníku, nezbavuje řidiče motorového vozidla povinnosti počítati s možností, že chodec nebude dbáti předpisů pro něho platných (že nevstoupí po přechodu jízdni dráhy na chodník, nýbrž že půjde dále po vozovce podél chodníku). — Pro chodce s břeme-

nem je určena pravá strana jízdní dráhy vedle chodníku. (Rozh. z 25. března 1941, Zm I 42/41.)

Ciny trestné podle § 335 tr. zák. se trestají vždy jako přečiny, byly-li spáchány za platnosti vládního nařízení ze dne 9. listopadu 1939, č. 306 Sb. — Tím se však nemění trestní sazby uvedené v § 335 tr. zák. — Vzešlo-li z pachatelova jednání těžké poškození na těle, nutno vyměřiti trest podle první sazby § 335 tr. zák. (vězení prvního stupně). (Rozh. z 26. března 1941, Zm I 17/41.)

Zákaz přístupu na pracoviště cizím nebo nezaměstnaným osobám ve smyslu § 10, č. 10 nařízení o ochraně proti úrazům při hospodářských strojích ze dne 28. prosince 1910, č. 2 z. z. mor. z r. 1911, se může státi každým opatřením, jež vyhovuje účelu tohoto předpisu vzhledem ke způsobu a okolnostem provozu. Nemusí se státi vyvěšením tabulky se zákazem: — Nutno dbáti toho, aby každá osoba konala jen práci jí přikázanou na vykázaném stanovišti a zvláště jí zakázati (zameziti), aby něco dělala na stroji, jehož obsluha, užívání, udržování nebo oprava jí nepřislší. (Rozh. z 28. března 1941, Zm II 2/41.)

Věděl-li obžalovaný, že je jeho pes kousavý, je nerozhodné, že pes před souzeným případem dosud nikoho nepokousal. — Nechá-li majitel nebezpečného psa volně pobíhati po dvoře, musí se postarati o to, aby psu bylo nemožněno vyběhnouti ze dvora. — Ustanovení § 391 tr. zák. lze použiti jen ve případech, v nichž nebylo nikomu ublíženo, nebo v nichž nastalo jen lehké poškození na těle. — Nastalo-li však těžké poškození na těle nebo smrt, nutno skutek posouditi podle všeobecného předpisu § 335 tr. zák. (Rozh. z 3. dubna 1941, Zm II 414/40.)

Předpisu o čištění chodníků od sněhu a náledí pro město Prahu ze dne 7. března 1888, který ustanovuje, že mají býti chodníky očištěny a posypány časné ráno, nejdéle však do osmé hodiny ranní, není vyhověno již tím, že je chodník očištěn a posypán před osmou hodinou ranní. Pojmeme „časné ráno“ je tu miněná doba, kdy se již městský život probudil a začíná prouditi. (Rozh. z 8. května 1941, Zm I 53/41.)

Matku, která nezabezpečila řezačku, jak to nařizuje § 3 nař. ze dne 12. března 1907, čís. 33 zem. zák. čes., nezabavuje odpovědnosti podle § 335 tr. zák. okolnost, že nezanedbala povinný dozor nad dítětem (§ 378 tr. zák.), které bylo nezajištěnou řezačkou zraněno. (Rozh. z 8. května 1941, Zm I 66/41.)

Původce poškození na těle ručí i za následky přivoděné tím, že poškozený nevyhledal včas lékařskou pomoc a že se tím zhoršilo jeho původně lehké zranění. (Rozh. ze 13. května 1941, Zm I 239/41.)

Okolnost, že někdo provádí práci podle směrnic, stanovených jinou osobou, nevylučuje jeho odpovědnost ve smyslu § 335 tr. zák. — Dozorce na stavbě lešení nesmí začíti s jeho stavbou, nýbrž má se vzdáti této nebezpečné práce, nemá-li k jejímu provedení dostatečné pomůcky (zabezpečovací prostředky) a nemůže-li ji provésti s řádnou opatrností. — Nesmí se ujmouti dozoru na takové stavbě, není-li k tomu způsobilý. — Doručení předpisu nařízení čís. 53/1931 Sb. není podmínkou platného ustanovení dozorcem na stavbě. (Rozh. z 24. května 1941, Zm I 125/41.)

§§ 356 a 358 tr. zák. Trest na svobodě podle §§ 335, 358 tr. zák. je těžší, než trest podle § 356 tr. zák. — Učinil-li lékař nesprávnou diagnosu nikoli proto, že se o nemocného nestaral, nebo že ho povrchně prohlížel a ošetřoval, nýbrž proto, že nebyl s to rozpoznati pravou příčinu onemocnění na

podkladě dbalého vyšetření a ošetřování, nutno o jeho činu uvažovati jen s hlediska ustanovení § 356 tr. zák. — Předpokladem lékařova odsouzení pro trestný skutek podle § 356 tr. zák. je příčinná souvislost mezi tímto skutkem a těžkým tělesným poškozením, pokud se týče smrti nemocného. (Rozh. z 22. května 1941, Zm I 644/40.)

Ustanovení § 376 tr. zák. předpokládá, že svěřené osobě vzešla z opominutí povinného dozoru smrt nebo těžké poškození na těle. — Vzešlo-li z něho pouhé nebezpečí života, zdraví nebo tělesné bezpečnosti svěřené osoby, je takové opominutí beztrestné. — Nelze tu ani podpůrně užítí všeobecného ustanovení § 431 tr. zák. (Rozh. z 18. dubna 1941, Zm I 210/41.)

Podmětem přestupku podle § 399 tr. zák. (prodej masa z dobytka neohledaného podle předpisů) mohou býti jen živnostníci, oprávnění prodávati maso syrové nebo jakkoli připravované nebo svažené. — Prodá-li maso z neprohlédnutého vepře (jatečného zvířete) osoba, která není takovým živnostníkem, dopouští se od doby účinnosti vlád. nař. čís. 41/1940 Sb. přestupku podle § 1 tohoto vládního nařízení, jehož trestání je vyhrazeno politické vrchnosti. (Rozh. z 24. dubna 1941, Zm I 254/41.)

Od doby, kdy pozbyla platnosti ustanovení §§ 422 až 425 tr. zák. (§ 51 vlád. nař. čís. 242/1939 Sb.), stihají se jednání neb opominutí, spadající dříve pod ustanovení těchto paragrafů, jako správní přestupek, nejde-li o čin trestný soudně; o soudně trestný čin tu jde nejen tehdy, když pachatel jednal v úmyslu přivoditi určitý protiprávní výsledek nebo mělo-li jeho nedbalé jednání neb opominutí za následek smrt nebo těžké poranění poškozeného, ale i tehdy, když z jeho jednání neb opominutí vzniklo jen lehké zranění neb aspoň konkrétní nebezpečí takové poruchy. — Při jednání neb opominutí proti předpisům zvláště vyhlášeným záleží subjektivní vina již v samém překročení předpisu, byť i jen zaviněné nevědomém. (Rozh. z 30. dubna 1941, Zm I 18/41.)

Obžalovanému nesmí býti uložen jiný způsob (druh) trestu, než který jest uveden v zákonném ustanovení, jemuž bylo rozsudkem pořádně jednání obžalovaného. — Za přestupek podle § 431 tr. zák. nelze uložit trest vězení druhého stupně (tuhého vězení). — Při odsouzení pro tento přestupek nelze uznati na ztrátu volebního práva. (Rozh. z 3. května 1941, Zm I 230/41.)

Skutková podstata přečinu podle § 486, čís. 2 tr. zák., čtvrtý případ, není splněna již tím, že dlužník nenavrhl včas vyrovnací řízení nebo zahájení konkursu, nýbrž teprve tím, že byli tímto jeho opominutím poškozeni věřitelé. — Po stránce subjektivní stačí ke skutkové podstatě podle § 486, čís. 2 tr. zák., že si dlužník uvědomil nebo z nedbalosti neuvědomil, že svým jednáním (opominutím) poškozuje věřitele. — Promlčení přečinu podle § 486 a) tr. zák. počíná teprve okamžikem, kdy přestala pachatelova povinnost vésti knihy a sestavovati bilanci. (Rozh. z 18. února 1941, Zm I 419/40.)

Smilným činem ve smyslu § 516 tr. zák. může býti i slovní výraz. — Skutková podstata přestupku podle § 516 tr. zák. vyžaduje, aby bylo pachatelovo jednání smilné, t. j. aby podle pachatelovy vůle, projevené činem, porušovalo hrubě mravnost a slušnost po stránce pohlavní. — Nestačí, že je čin způsobilý uraziti mravopověstnost a stydlivost a zavdati příčinu k veřejnému pohoršení. (Rozh. z 5. března 1941, Zm I 658/40.)

§ 523 tr. zák. Míra pachatelovy odolnosti vůči účinkům požitých lihovin je s hlediska skutkové podstaty tohoto přestupku nerozhodná. — Závěr, že pachatel věděl ze zkušenosti, že je v opilství podroben prudkému hnutí

mysli, nepředpokládá zjištění, že se pachatel již v opilosti dopustil trestného činu. — Zločin podle § 81 tr. zák., trestný podle druhé sazby § 82 tr. zák., není těžším zlým skutkem ve smyslu § 523 tr. zák. (Rozh. z 9. dubna 1941, Zm I 123/41.)

Přípustnost dáti obžalovaného pod policejní dohled může soud vysloviti jen, odsuzuje-li ho pro některý z činů, uvedených v § 4 zák. ze dne 10. května 1873, čís. 108 ř. z. Při odsouzení pro jiný trestný čin nelze tuto přípustnost vysloviti, i když snad byl obžalovaný před tím již odsouzen pro čin, uvedený v § 4 zmíněného zákona. (Rozh. ze 17. března 1941, Zm II 390/40.)

Jde o pokus přestupku podle § 3 zákona o maření exekuce, nebyla-li zabavená věc převzata kupcem, jemuž ji pachatel prodal, věda, že je zabavena, protože byl kupec na její zabavení upozorněn třetí osobou. (Rozh. ze 17. února 1941, Zm I 447/40.)

„Odstraněním“ podle § 3 zák. čís. 78/1883 ř. z. je i přenesení zabavených věcí na jiné místo bez svolení exekučního soudu, pokud se týče zástavního věřitele. — Toto ustanovení nechrání práva zástavních věřitelů, nýbrž vyhradně a pouze vážnost úředního opatření o věci. — Není třeba, aby pachatel jednal v úmyslu poškoditi věřitele neb ohroziti jeho uspokojení neb aby sledoval nějaký další cíl, než porušení úřední autority. (Rozh. z 31. března 1941, Zm I 682/40.)

Při odsouzení pro některý z přestupků uvedených v §§ 1 až 6 zákona čís. 89/1885 ř. z. ve znění zák. čís. 102/1929 Sb. lze vysloviti přípustnost zadržení odsouzeného v donucovací pracovně jen, odbyl-li si před spácháním souzeného přestupku již dvakrát trest pro některý z uvedených přestupků. (Rozh. ze 17. února 1941, Zm I 47/41.)

Ke skutkové podstatě přečinu podle § 18, čís. 2 zák. čís. 89/1897 ř. z. (o obchodě s potravinami) se vyžaduje, aby předměty tam uvedené byly způsobily uškoditi lidskému zdraví. — Potravina zkažená, která se nehodí k požívání, nemusí vždy býti způsobila uškoditi lidskému zdraví. — Nemá-li tuto způsobilost, nutno o pachatelově činu uvažovati s hlediska přestupku podle § 11, čís. 2 téhož zákona. (Rozh. z 9. dubna 1941, Zm I 635/40.)

Při odsouzení pro přestupek podle § 411 tr. zák. nelze vysloviti ztrátu práva volebního, ani byl-li spáchán z pohnutek nízkých a nečestných. (Rozh. z 24. února 1941, Zm I 667/40.)

Zákon o trestání válečné lichvy ze dne 17. října 1919, čís. 568 Sb. byl zrušen vládním nařízením ze dne 10. května 1939, čís. 121 Sb. — Odepření prodeje zboží, nebude-li koupeno jiné zboží (§ 13 zákona o trestání válečné lichvy), trestají od účinnosti uvedeného vládního nařízení (od 1. června 1939) okresní úřady jako správní přestupek podle § 9, odst. 2, čís. 7 téhož vládního nařízení. (Rozh. ze 26. března 1941, Zm II 84/41.)

K § 6, čís. 4 zák. čís. 562/1919 Sb. — Při řešení otázky, zda se podmíněně odsouzený osvědčil, či zda má býti nařízen výkon podmíněně odloženého trestu po uplynutí zkušební doby, lze přihlížeti pouze ke skutečnostem, spadajícím do zkušební doby, pokud osvědčují chování odsouzeného v této době. (Rozh. z 5. března 1941, Zm I 154/41.)

Útisku (§§ 1, 2 zák. čís. 309/1921 Sb.) se dopouští nejen ten, kdo prostředky uvedenými v § 1 zákona proti útisku vynucuje nějaké konání, opominutí nebo snášení, na které nemá nárok, nýbrž i ten, kdo uvedenými prostředky bezprávně vymáhá jednání, opominutí nebo snášení, na které nárok má. (Rozh. z 18. února 1941, Zm II 8/41.)

Pro posouzení promlčecí doby u provinění podle § 3 zákona č. 48/1931 Sb.

je nerozhodné, že je za ně uložen trest zavření; promlčecí dobu tu nutno posouditi podle obecných ustanovení trestních zákonů, je-li podle nich kratší než doba, stanovená v § 26 zák. čís. 48/1931 Sb. — Provinění nedokonané krádeže podle §§ 8, 460, 171 tr. zák. a § 3 zák. čís. 48/1931 Sb. se promlčuje v jednom roce. (Rozh. z 24. května 1941, Zm I 103/41.)

Matka vykonává své právo (§ 6, odst. 1 zák. čís. 108/1933 Sb. [o ochraně ctí]), žádá-li ředitele školy, aby její dceru přeložil do jiné třídy, ježto její dosavadní učitel užívá před žáky hrubých výrazů. — Jedná v mezích tohoto práva, omezí-li se na nezbytně nutné odůvodnění své žádosti, ať již je přednese z vlastního popudu, nebo na ředitelův dotaz. — Při tom se může spolehnouti na dceřino sdělení o učitelově jednání, nemá-li důvodu k pochybnostem o jeho správnosti. (Rozh. z 26. dubna 1941, Zm II 45/41.)

K důkazu omluvitelného omylu ve smyslu § 6, odst. 2, písm. b) zák. čís. 108/1933 Sb. (o ochraně ctí). — Četnické oznámení je zprávou, jejíž povodce nutno pokládati za spolehlivého a již lze proto pokládati za pravdivou. — Veřejnost má zájem na tom, aby zvěděla, že se někdo choval způsobem nepoctivým a odporujícím trestnímu zákonu. (Rozh. ze 17. března 1941, Zm II 369/40.)

II. Trestní řízení.

Jde o trestný čin namířený proti německé branné moci (§ 1 nařízení o výkonu vojenského soudnictví ze dne 8. května 1939, Říšský zák. I, str. 903), poškodil-li pachatel zlomyslně orientační tabuli, která měla oddílům a příslušníkům branné moci ukazovati směr cesty a usnadňovati jim orientaci. — Takový čin náleží k výlučně příslušnosti soudů branné moci, i když jej spáchala osoba podléhající jinak protektorátnímu soudnictví. (Rozh. z 19. února 1941, Zm II 62/41.)

Německé soudy jsou příslušné k rozhodování o trestných činech, které by jinak spadaly do příslušnosti protektorátních soudů, jsou-li v jednočinném souběhu s trestnými činy, u nichž je založena příslušnost německých soudů. (Rozh. z 19. dubna 1941, Zm I 311/41.)

Je-li trestný čin osoby, která není německým státním příslušníkem, namířen proti doprovodu branné moci, přísluší před soud branné moci. (Rozh. z 8. května 1941, Zm II 137/41.)

Znalecký důkaz nelze prováděti o otázkách právních, jichž řešení přísluší soudu. — Řešiti odbornou otázku náleží znaleckému posudku, nikoliv svědkovi. (Rozh. z 24. května 1941, Zm I 125/41.)

Spáchal-li obžalovaný krádeže, pro které je souzen, částečně před vynesením dřívějšího rozsudku, částečně po něm, a je-li posléz uvedená skupina krádeží rozhodná podle §§ 34, 35 tr. zák. pro výměru trestu nebo je-li stejně trestná jako skupina prvá, nelze při výměře trestu přihlížeti k trestu uloženému dřívějším rozsudkem. (Rozh. ze 7. dubna 1941, Zm II 74/41.)

Je porušením zákona v § 1, čís. 2 zák. čís. 3/1878 ř. z., zamítl-li krajský soud jako neprovedenou zmateční stížnost, jejíž provedení došlo k soudu včas. (Rozh. z 19. února 1941, Zm I 79/41.)

Provádí-li obžalovaný obsahem podání, které sám sepsal a které označil jako odvolání, zmateční stížnost, nutno o něm rozhodnouti jako o zmateční stížnosti. (Rozh. z 9. dubna 1941, Zm I 99/41.)

Třídenní lhůta k podpisu zmateční stížnosti advokátem podle § 1, čís. 3 zák. čís. 3/1878 ř. z. je neprodlužitelná. — Nezachová-li ji obžalovaný, ztrácí opravný prostředek zmateční stížnosti bez ohledu na to, z jakého důvodu ji nezachoval. (Rozh. z 9. dubna 1941, Zm I 99/41.)

Žádal-li obžalovaný, aby mu byl zřízen zástupce chudých k podpisu zmatečné stížnosti, kterou sám včas ohlásil a provedl, není třeba, aby byl zástupce zřízen a podepsal zmatečnou stížnost ještě ve lhůtě, stanovené v § 285 tr. ř. k jejímu provedení. (Rozh. ze 17. února 1941, Zm I 33/41.)

Krajský soud není oprávněn zamítnouti odvolání, které obžalovaný ohlásil do jeho rozsudku, i když snad nebylo provedeno. (Rozh. z 19. února 1941, Zm I 79/41.)

Právní mylnost rozsudku ve smyslu § 344, čís. 10, 11 tr. ř. lze doličovat jen na základě výroku porotců, nikoli na základě výsledků hlavního přelíčení. — Porotní soudní sbor je co do skutkového podkladu rozsudku odkázán na skutková zjištění, získaná tím, že porotci přisvědčili té neb oné otázce. — Nemůže tento skutkový podklad rozsudku doplniti skutečnostmi, rozvádějícími zákonný znak, pojatý do otázky, nebyl-li v ně tento zákonný znak rozveden ani v této otázce, ani v otázce dodatkové (kontrolní), nýbrž musí onen zákonný znak vzíti za základ svého rozhodnutí tak, jak k němu porotci přisvědčili kladnou odpovědí na otázku, do níž byl pojat. (Rozh. z 4. dubna 1941, Zm I 593/40.)

Obsílku k hlavnímu přelíčení lze obžalovanému doručiti mimo jeho byt jen s jeho svolením. Odepře-li ji přijmouti, nemá takový pokus o doručení významu a nelze pokládati za zákonné doručení nepřijaté obsílky (§ 427, odst. 1 tr. ř.), zanechal-li ji pak poštovní doručovatel v bytě obžalovaného, který nebyl doma. (Rozh. z 15. května 1941, Zm II 35/41.)

Trestní příkaz lze vydati jen pro takový přestupek nebo přečin náležející k příslušnosti okresního soudu, na který je v zákoně stanoven trest na svobodě nejvýše šesti měsíců nebo trest peněžitý neb oba tyto tresty, a lze v něm (vedle propadnutí — zabavení — věci) uložiti obviněnému trest na svobodě (nejvýše sedmi dnů) nebo trest peněžitý (nejvýše 500 K) neb oba tyto tresty. — Jest porušením předpisu §§ 10 a 11 zákona ze dne 21. března 1929, čís. 31 Sb., uzná-li okresní soud obviněného trestním příkazem vinným přestupkem zlého nakládání mezi manžely podle § 419 tr. zák. a uloží-li mu v něm trest přísné domluvy. — Výkon trestu přísné domluvy podle § 419 tr. zák. nelze podmíněně odložit. (Rozh. z 3. května 1941, Zm II 123/41.)

Osoby, které v době spáchaného činu nedovršily čtrnáctý rok svého věku, nejsou odpovědné podle trestních zákonů. — Trestní řízení provedené proti takové osobě a rozsudek proti ní vydaný jsou zmatečné (§ 281, čís. 9, písm. a) tr. ř.). (Rozh. ze 17. dubna 1941, Zm II 132/41.)

Spáchal-li obžalovaný krádež ve více útocích, jednak před svým dokonáním osmnáctým rokem, jednak po něm, a dosahuje-li jak prvá, tak i druhá skupina útoků zločinné kvalifikace, jde o dva samostatné vzájemně se sbíhající zločiny krádeže, podrobené obecným ustanovením trestních zákonů, při čemž pro čin spáchaný před osmnáctým rokem platí trestní sazby podle §§ 8 a 9 zák. čís. 48/1931 Sb. Sčítací zásady podle § 173 tr. zák. lze užití jen uvnitř obou uvedených skupin, nikoli však mezi nimi. (Rozh. z 3. dubna 1941, Zm I 232/40.)